

вивчення реакції громадськості на дії адміністрації та педагогічного колективу школи, а також сприяє налагодженню та підтримці планів школи зі сторони батьків [1].

Таким чином, робота над формуванням суспільного іміджу загальноосвітнього навчального закладу є складною та багато тривалою. Шлях від бажаного образу до реального результату – це робота не одного року, не однієї людини, а систематична, цілеспрямована робота всього учнівського та педагогічного колективу. Головним показником сформованості суспільного іміджу навчального закладу є виховання здорових, творчих та освічених дітей.

Література

1. Барна Н.В. Іміджелогія : навч. посібник для дистанц. навч. для студ. вищих навч. закл. / Н.В. Барна ; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». – К. : Університет «Україна», 2007. – 217 с.
2. Балл Г.О. Проблема іміджу навчального закладу в контексті гуманізації освіти/Г.О.Балл //Наука і управління. Науково-практичний журнал. – 2007. – Т. 7. – №1. – С. 139-141.
3. Казаченко, И. П. Позиционирование и имидж – технологии в практической деятельности учителя / И. П. Казаченко // PR в образовании / гл. ред. Е. Иванова. – 2006. – № 3. – С. 79-83.
4. Лаврук В. Діагностика управлінської компетентності директора школи / В. Лаврук. —К.: Шкільний світ, 2008. —128 с. —(Б-ка «Шк. світу»).
5. Палеха Ю.І. Іміджологія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /Ю.Палеха. – К.: Видавництво Європейського університету, 2004. – 323 с.
6. Панасюк А.Ю. Формирование имиджа: стратегия, психотехнологии, психотехники /А.Ю. Панасюк. – М. : Издательство "Омега-Л", 2007. – 266с.
7. Скрипаченко Т.В. Соціально-психологічний імідж сучасного керівника /Т.Скрипаченко. – Запоріжжя, 2001. – 216 с.
8. Хомуленко Т.Б. Теоретичні та практичні аспекти дослідження іміджу / Т.Б.Хомуленко. – Х. : ВД "Інжек", 2005. – 272 с.

УПРАВЛІННЯ КОНСТРУКТИВНОЮ ВЗАЄМОДІЄЮ У СИСТЕМІ «ВЧИТЕЛЬ-БАТЬКИ»

*Л.В. Парнюк
Полтава, Україна*

Управління конфліктами – цілеспрямований вплив на процеси конфліктної взаємодії, який прагне забезпечити конструктивне вирішення соціально важливих завдань, що актуалізуються в конфлікті [3, с.152].

Управлінню конфліктом повинна передувати стадія діагностики – тобто визначення основних складових конфлікту, причин, що його породили [3, с.75]. Вона передбачає наступні складові:

- дослідження джерел конфлікту, суб'єктивних чи об'єктивних переживань сторін, способів “боротьби”, суперечності думок, подій, потреб, інтересів;
- аналіз біографії конфлікту (його історію, тло, на якому він прогресував, наростання конфлікту, кризи та шляхи його розвитку);
- виявлення учасників конфлікту: осіб, груп, підрозділів;
- виявлення та чітко визначення позицій і відносин між сторонами, їх очікувань, особистісних взаємин;
- з'ясування початкового ставлення сторін до конфлікту – чи хочуть і чи можуть сторони самі вирішити конфлікт, які їхні надії та очікування, установки, умови, чи не спровокований конфлікт спеціально в інтересах однієї із сторін, яка постійно підтримує напруження.

Професійні конфлікти з'являються, коли не збігаються думки або вчинки членів колективу під час вирішення проблеми ділового характеру. Вирішуючи такі конфлікти, важливо не виходити за рамки ділових аргументів і стосунків.

Утім, більшість конфліктів у педагогічному середовищі — особисті й виникають як наслідок суб'єктивних причин, а саме:

- недостатньої обізнаності про особливості членів колективу;
- неправильного розуміння їхніх намірів;
- неправильного уявлення про їхні думки;
- помилкової інтерпретації мотивів поведінки;
- помилкового оцінювання ставлення один до одного.

Щоб гідно вийти з конфліктної ситуації, кожен має володіти рефлексією, здатністю адекватно оцінювати й бачити себе з боку інших. Саме неадекватне самооцінювання (завищене або занижене) нерідко стає причиною неправильних стосунків між колегами. Якщо в людини завищене самооцінювання, вона зневажливо і зверхньо ставиться до інших, не бачить своїх вад, виправдовує свої помилки об'єктивними причинами.

Людина зі заниженим самооцінюванням — тривожна, невпевнена в собі, нерідко намагається

його підвищити, применшуючи досягнення інших людей. У такої людини може сформуватися негативне сприйняття інших і водночас вона авторитарна стосовно них, немилосердна [2, с.51].

Адекватне самооцінювання надає людині впевненості в собі, вона радіє успіхам інших, не пасує перед труднощами, спокійно ставиться до критики, бо сама в міру самокритична.

Сьогодні практика ведення СПТ накопичила безліч різних конкретних вправ, прийомів, процедур, технік, рольових ігор тощо, які успішно використовуються у груповій роботі. Багато фахівців мають спільні погляди на форми групової роботи, незважаючи на їх різноманітність. Не посилаючись на джерела інформації, Л. Петровська, Г. Ковальов, Т. Яценко, С. Петрушин та І. Вачков серед усіх методичних прийомів СПТ виділяють такі базові методи, як групова дискусія і ситуативно-рольові ігри. До допоміжних відносять психогімнастику та проєктивний малюнок. Дещо іншу класифікацію тренінгових методів подають Н. Ключова і С. Харін. Розбіжність у класифікації методів, що використовуються в різноманітних тренінгах, не є серйозною перешкодою для їх використання в психологічній практиці, тому що вони дають позитивний результат.

Одними з найдоцільніших методів соціально-психологічного тренінгу (СПТ) із подолання конфліктності є групова дискусія та рольова гра в різноманітних модифікаціях і поєднаннях. Це – активні методи групової психологічної допомоги, яких так бракує педагогам і батькам.

Соціально-психологічний тренінг суттєво полегшує процес оволодіння знаннями та навичками ефективної соціальної поведінки, сприяє оптимізації комунікативних можливостей людини, формуванню необхідних її якостей у взаємодії з іншими людьми, а у взаєминах — застосуванню цих умінь у конкретних ситуаціях соціуму.

З огляду на актуальність проблеми подолання конфліктності серед вчителів, батьків та учнів Березняківської школи було запропоновано тренінгові заняття, що були розроблені з урахуванням особливостей колективу школи. Після застосування психолого-педагогічного тренінгу ми провели опитування, яке підтвердило дієвість нашої роботи, адже більшість педагогів та батьків почала сприймати конфлікт як позитивне явище [1, с.41].

Отже, усі вправи тренінгу спрямовані на зниження емоційного напруження в колективі, розвиток здатності розуміти емоційний стан іншої людини й уміння адекватно висловлювати свій, формування навичок позитивного впливу на інших та ігрову корекцію поведінки працівників школи у конфліктних ситуаціях: усунення надмірного напруження і тривожності; викорінення бар'єрів, що заважають продуктивним конструктивним діям. в розумінні кожним себе та інших людей.

Література

1. Марченко С.В. Техники и упражнения социально-психологического тренинга. Методическое пособие / В.И. Марченко, Л.П. Чепіга. – Х. : ИППС, 2006 – 187 с.
2. Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій / Л.П. Мельник. – 2-е вид., стереотип. – К. : МАУП, 2002. – 176 с.
3. Орлянський В.С. Конфліктологія: навч. посібник / В.С. Орлянський. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 160 с.

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ХІМІЇ

*І.Ю. Пелех, З.М. Шпирка
Львів, Україна*

Екологічна освіта сьогодні набуває особливого значення та пріоритетності. Одним з основних стратегічних напрямків розвитку екологічної освіти, відповідно до “Концепції екологічної освіти України”, є формування покоління з високим рівнем екологічної культури, екологічного мислення та екологічного світогляду.

Причиною багатьох екологічних проблем є реальні хімічні процеси, а щоб їх локалізувати необхідно виявити хімічну основу їхнього виникнення, тому вирішення цих питань пов'язане з досягненнями хімічної науки. Основними завданнями шкільного курсу хімії є створити в учнів ґрунтовну теоретичну базу, навчити їх вміло розглядати властивості елементів та умови проходження хімічних реакцій з теоретичної точки зору, спираючись на відомості про будову і розміри атомів, знання періодичного закону, теорію розчинів, привити їм уміння користуватись отриманими знаннями для захисту навколишнього середовища. Вчителям необхідно так організувати навчальний процес, щоб учні змогли усвідомити всю складність екологічних проблем [1].

Ефективною формою роботи у формуванні екологічної свідомості учнів є використання матеріалу з екологічним змістом під час проведення уроків хімії, адже екологізація свідомості перебуває у нерозривному зв'язку з екологізацією освіти і хімічної, зокрема.

Вже з перших уроків коли розглядається питання, чому необхідно вивчати хімію, увагу учнів привертають до двоїстого характеру ролі хімії в житті людини і природи, її користі та шкоді, а у зв'язку з цим – до взаємовідношення між людиною і навколишнім середовищем.